

ผลการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยที่มีผลต่อความมั่นใจในตนเอง ของเด็กปฐมวัย

The Effects of Children as Researchers on Preschool Children's Self - Assurance

สุจิตราภา ชัยจำรัส (Sujittrapa Chaijumras)*

ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (Dr.Sirima Phinyoanantaphong)**

ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงศ์ (Dr.Boonchird Phinyoanantaphong)***

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความมั่นใจในตนเองโดยรวมและแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ด้านความภูมิใจในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยก่อนการจัดประสบการณ์และระหว่างการจัดประสบการณ์ในแต่ละช่วงสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นเด็กปฐมวัย อายุ 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนบ้านโคกก่องตอนทองวิทยา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จังหวัดชัยภูมิ ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 25 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยและแบบสังเกตความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย จำนวน 12 ข้อ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์เป็น 1.00 ทุกข้อ และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .42 ถึง .85 และมีความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.981 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองทาง (Two - Way Repeated - Measures ANOVA), หาค่า Partial η^2 และใช้ Bonferroni เปรียบเทียบรายคู่แบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการจัดการเรียนรู้และระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีความมั่นใจในตนเองโดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $p < .05$ ทั้งโดยรวม ($F = 131.88$) ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย ($F = 128.49$) ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ($F = 86.14$) และด้านความภูมิใจในตนเอง ($F = 80.49$) โดยการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยส่งผลต่อความมั่นใจในตนเองโดยรวมร้อยละ 85% ($\eta^2 = .85$) และส่งผลต่อความมั่นใจในตนเองรายด้านร้อยละ 84.0, 78.0, และ 77.0 ตามลำดับ

คำสำคัญ : เด็กปฐมวัย, ความมั่นใจในตนเอง, การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย

Keywords : young children, self - assurance, Children as Researchers on Preschool Children's

* นักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*** รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Abstract

The purposes of this study were to investigate and compare the level of self - assurance in general and in individual areas of self-expression, self-adjustment to the environment and self-pride of young children before and during the period of learning child as researchers in each week. The samples were 25 preschool boys and girls, with 4 - 5 years of age, of kindergarten 2 at Ban Khok Kong Don Thong Wittaya School, under the Office of Primary Education, ChaiyaPhom in the first semester of 2011 academic year. They were with least scores of self - assurance and selected by purposive sampling. The experiment with storyline activities was carried out 32 times within the period of 8 weeks - 4 days per week and 40 minutes per day. The instruments used in this research were storyline activity plans and observation form for self - assurance behaviors of young children with the index of consistency (IOC) between 1.00 - 1.00 and the Corrected item total correlation between .42 - .85 and the reliability of 0.91. The data were statistically analyzed by two - Way Repeated - Measures ANOVA, Partial η^2 , and repeated Bonferroni.

The results of this study revealed that the means of self - assurance of young children before and during the use learning child as researchers in each week were different with statistical significance at the level of $p < .05$ both in general ($F = 131.88$) and in individual areas of self-expression ($F = 128.49$), self-adjustment to the environment ($F = 86.14$), and self-pride ($F = 80.49$). The learning child as researchers affected the self - assurance in general at 85% ($\eta^2 = .85$), and in the individual areas at 84.0%, 78.0%, and at 77.0%.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้บัญญัติสาระตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในหมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ (สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. 2545: ความน่า) การปฏิรูปการศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ การพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีจริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงาม การปฏิรูปนี้จะดำเนินการต่อไปและสำเร็จลุล่วงหรือไม่ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติหลายประการไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล ฝ่ายการเมือง

ปัจเจกบุคคลครอบครัว กลุ่มคนสังคม องค์กรอาชีพต่างๆ สถาบันศาสนา รวมทั้งสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น แต่ในที่สุดสิ่งสำคัญที่สุดจะต้องเกิดจากการร่วมกันคิดร่วมกันทำและร่วมกันแก้ไขปัญหาของทุกฝ่าย ทั้งทางด้านหลักการและแนวคิดในการพัฒนาการเรียนการสอนของประเทศไทยอย่างจริงจังและจริงใจ เพื่อบังเกิดผลในทางปฏิบัติ เพื่อพัฒนาลูกหลานไทยในอนาคต ให้มีคุณลักษณะใหม่สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2544: 1)

ทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ.2550 - 2554) ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชาติต้องเริ่มที่การพัฒนาคนด้วยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (พระราชวรณีย์. 2543: 2) ฉะนั้นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือ “คน” นั้นจำเป็นจะต้องทำเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตทุกช่วงวัย นับตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา วัยทารก วัยเด็ก วัยทำงาน และวัยชรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยที่ควรได้รับการพัฒนา

คือ ช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี อีริกสัน (Erikson; อ้างอิงจาก สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. 2545: 46 - 49) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ เชื่อว่า พัฒนาการทางบุคลิกภาพของคนเราขึ้นอยู่กับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพของร่างกาย ซึ่งแบ่งเป็น 5 ขั้น ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงผู้ใหญ่ (สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. 2545: 42 - 45)

การศึกษามโนทัศน์บุคลิกภาพจึงต้องคำนึงถึงลักษณะทางกายภาพ สุขภาพและทักษะในการใช้ความสัมพันธ์ของระบบกล้ามเนื้อด้วย บุคลิกภาพทางด้านความสามารถในการคิดก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์เช่นเดียวกับสุขภาพ และพฤติกรรมก็มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคลิกภาพ เพราะผู้ที่มีความสามารถในการคิดสูงย่อมที่จะเรียนรู้ได้ดีและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดีกว่าผู้ที่มีความสามารถในการคิดต่ำ ดังนั้นบุคลิกภาพทางการปรับตัวมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแห่งบุคลิกภาพ เพราะการเรียนรู้ของบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์สำเร็จในการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (ลักขณา สิริวัฒน์. 2544: 141 - 142; อ้างอิงจาก คาร์ล กุสตาฟ จุง) ที่มีความเชื่อเรื่องจิตใต้สำนึก เน้นว่าชาติกำเนิดเป็นจุดเริ่มต้นของบุคลิกภาพและพัฒนาการบุคลิกภาพเริ่มจากการปฏิสนธิไปตลอดจนชั่วชีวิต ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับเด็กที่เกิดจากพัฒนาการของเด็กตั้งแต่แรกเกิดมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของแต่ละคน สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ครอบครัว บุคคลใกล้ชิด ล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ บุคคลเหล่านี้จึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองและลงมือทำ ลงมือปฏิบัติสิ่งต่างๆ อย่างอิสระและพยายามกระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรมที่แสดงถึงความมั่นใจในตนเอง คอยให้กำลังใจ อดทนที่จะตอบคำถาม ที่อยากรู้อยากเห็นของเด็ก สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กเกิดความคิดที่ดี มีความภูมิใจในความสามารถของตน กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์มีความมั่นใจในตนเอง มีบุคลิกภาพและมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ขึ้นตามวัย

ความมั่นใจในตนเอง เป็นด้านแรกของความสำเร็จ บุคคลผู้ใดที่มีความมั่นใจฝังอยู่ในตัวแล้ว บุคคลนั้นก็สามารถเริ่มก้าวที่ส่องต่อไปได้ ซึ่งสิ่งแวดล้อม

ก็สำคัญที่จะทำให้บุคคลมีความมั่นใจในตนเอง (กิตติมา อมรทัต. 2539: คำนำ) ซึ่งสอดคล้องกับอีริกสัน (Erikson) ที่กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็ก ถ้าเด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีความสุขก็จะทำให้เด็กมองโลกในแง่ดี มีความมั่นใจในตนเองและเกิดความไว้วางใจคนอื่น (ศุภศิ ศรีสุคนธ์. 2539: 1; อ้างอิงจาก Erikson. 1975: 220 - 222) การส่งเสริมความมั่นใจในตนเอง ไม่อาจบอกกล่าวหรือสอนด้วยคำพูดแต่เพียงอย่างเดียว การปฏิบัติของครูทั้งการกระทำ คำพูด น้ำเสียง สีหน้า ท่าทางที่แสดงต่อเด็ก และการ จัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้กับเด็ก จึงควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อให้เกิดความมั่นใจในตนเอง อีริกสัน (Erikson. 1963) โรเจอร์ (Roger. 1969) และมาสโลว์ (Maslow. 1970) กล่าวตรงกันว่า การพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กเกิดจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ กล่าวคือ ถ้าประสบการณ์ทั้งหมดที่เด็กได้รับนั้นส่งเสริมให้เด็กมีความนึกคิดที่ดีเกี่ยวกับตนเองจนเห็นว่าตนเป็นคนมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของคนอื่น เด็กจะกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และสามารถตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องได้ด้วยตนเอง

ความมั่นใจในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคลิกภาพ ดังที่ สมิท (Smith) ได้ให้ความหมายไว้ซึ่งหมายถึง ความภูมิใจในตนเอง การยอมรับตนเองหรือความกล้าหาญของบุคคลที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่างๆ ความมั่นใจในตนเองจะมีในบุคคลใดมากน้อยเพียงใดนั้นสามารถพิจารณาได้จากความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับความรู้สึก ถ้าความขัดแย้งเกิดขึ้นมากจะเป็นเหตุให้คนรู้สึกไม่มีคุณค่า ไม่พึงพอใจในตนเอง เกิดความวิตกกังวล ขาดความอุ่นใจ และชอบพึ่งผู้อื่นจนกลายเป็นคนขาด ความมั่นใจในตนเอง (Smith. 1961: 185) กรมวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความมั่นใจในตนเองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้คนเราสามารถทำสิ่งต่างๆ ประสบความสำเร็จ ช่วยให้คนเรามีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ทำสิ่งต่างๆ ด้วยความมั่นใจยอมรับผลที่เกิดขึ้นด้วยความพอใจและภาคภูมิใจ สามารถเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ และแก้ปัญหาด้วยความรู้สึกที่มั่นคง อันเป็นคุณลักษณะของผู้ที่มีสุขภาพจิตดี มีความสุข

ในการดำรงชีวิต (กรมวิชาการ. 2537: 1) ดังนั้นความมั่นใจในตนเองจึงเป็นคุณลักษณะสำคัญคุณลักษณะหนึ่งทางการศึกษาต้องมุ่งพัฒนาเด็ก เนื่องจากเป็นคุณลักษณะที่ทำให้คนเราประสบผลสำเร็จในการทำสิ่งต่างๆ มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก สามารถปรับตัวและเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีความสุขด้วยความรู้สึกที่มั่นคง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายสำคัญและลักษณะเด็กที่มีความมั่นใจในตนเอง ตลอดจนทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยเห็นความมั่นใจในตนเองมีความสำคัญ จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจและภูมิใจในความสามารถของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเป็นคนที่บุคลิกภาพที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ความมั่นใจในตนเองเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ สำหรับการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยนั้นมีมากมายสามารถสอนได้หลายวิธี เช่น การสอนแบบร่วมมือ การสอนแบบกระบวนการกลุ่ม การสอนแบบบูรณาการ การสอนแบบโครงการ การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ การสอนแบบเดินเรื่อง และการสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาโดย (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. 2545) ได้พัฒนาขึ้นในโครงการพัฒนาเด็กนักวิจัยและประเมินเน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยมีจุดหมายส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนให้ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ อันเป็นการจัดการเรียนการสอน ที่สนองตอบต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของ การเรียนรู้ เรียนรู้ด้วยวิธีการวิจัยซึ่งมีความหมายถึงการใช้ปัญญา ทำให้เกิดปัญญา แก้ปัญหา ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ ได้ลงมือศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ ความจริงตามความสนใจอยากรู้ อยากเห็นและความถนัดของตนในการเรียนรู้เพื่อเด็กจะได้ฝึกความมั่นใจในตนเอง กล้าที่จะแสดงอย่างเปิดเผย สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และเกิดความภูมิใจในตนเอง ในการสร้างองค์ความรู้พร้อมกับแก้ปัญหาและค้นพบสิ่งใหม่ๆ ซึ่งมีการวางแผน

ล่วงหน้าว่าจะศึกษาค้นคว้าอย่างไรมากน้อยเพียงใด จากแหล่งใด วิธีการอย่างไร จากนั้นลงมือดำเนิน การศึกษาค้นคว้า สังเกต จดจำ บันทึกข้อมูลสรุปความรู้ที่ได้ จัดทำผลงานความรู้และนำเสนอ รวมทั้งนำความรู้ที่ได้ไปสืบค้นและแสวงหาความรู้ต่อไป นับเป็นการเรียนรู้ที่เป็นไปตามธรรมชาติ มีกระบวนการค้นหาคำตอบที่เชื่อถือได้ เกิดการเรียนรู้อย่างมีลำดับขั้นตอน โดยเด็กได้เรียนรู้ค้นพบและแก้ปัญหา มีความมั่นใจในตนเองที่กล้าตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในสิ่งที่อยากเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยจึงช่วยให้เด็กได้ซึมซับความรู้ที่ละน้อย เป็นการฝึกให้เด็กคิดเป็นกล้าที่จะแสดงอย่างเปิดเผย มั่นใจในความคิดของตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ แก้ปัญหาเป็น สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและเกิดความภูมิใจในตนเอง จนเกิดเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยย่อมมีผลต่อการส่งเสริมความมั่นใจในตนเองและสามารถพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยได้

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาและปลูกฝังความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยว่าจะช่วยในการส่งเสริมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางของการนำการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนไปปรับใช้กับเด็กปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ เด็กนักวิจัย ในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน
2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย แยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ด้านความภูมิใจ ในตนเองก่อนการจัดประสบการณ์ และระหว่างการจัดประสบการณ์ในแต่ละช่วงสัปดาห์

สมมติฐานการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย มีความแตกต่างของคะแนนความมั่นใจในตนเองโดยเฉลี่ยรวมก่อนการจัดประสบการณ์และระหว่างการจัดประสบการณ์ แตกต่างกัน

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย มีคะแนนความมั่นใจในตนเอง แยกเป็นรายด้าน ได้แก่ การแสดงออกอย่างเปิดเผย การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภูมิใจในตนเอง ก่อนการจัดประสบการณ์และระหว่างการจัดประสบการณ์ในแต่ละช่วงสัปดาห์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียน บ้านโคกกองดอนทองวิทยา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 25 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง(Purposive Sample)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย
2. แบบสังเกตความมั่นใจในตนเองของเด็ก

ปฐมวัย

- 1) ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย
- 2) ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม
- 3) ด้านความภูมิใจในตนเอง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปว่า ความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยหลังจากการที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยมีพฤติกรรมความมั่นใจโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความภูมิใจในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย พบว่าในแต่ละช่วงสัปดาห์มีความมั่นใจในตนเองโดยรวมก่อนการทดลองและช่วงการทดลองการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย มีระดับคะแนนความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 131.88$) และเมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง โดยการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย ส่งผลต่อความมั่นใจในตนเองโดยรวมร้อยละ 85% ($\text{Partial } \eta^2 = .85$)

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยมีความมั่นใจในตนเองแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ การแสดงออกอย่างเปิดเผย การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภูมิใจในตนเอง พบว่า คะแนนความมั่นใจในตนเองทั้ง 3 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์คะแนนรวมทั้งหมด โดยมีการเปลี่ยนแปลงก่อนการทดลอง และช่วงการทดลองการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย มีระดับคะแนนความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ คือ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย ($F = 128.49$) ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ($F = 86.14$) และด้านความภูมิใจในตนเอง ($F = 80.49$) โดยการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยส่งผลต่อความมั่นใจในตนเองด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย ร้อยละ 84 ($\text{Partial } \eta^2 = .84$) ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ร้อยละ 78 ($\text{Partial } \eta^2 = .78$) และด้านความภูมิใจในตนเอง ร้อยละ 77 ($\text{Partial } \eta^2 = .77$) ตามลำดับ

3. ผลปฏิสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยมีความมั่นใจในตนเองระหว่างกลุ่มของได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย ที่เกิดจากการส่งผลร่วมกันกับช่วงระยะเวลาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 2.00$) โดยการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยส่งผลต่อความมั่นใจในตนเองร้อยละ 8% ($P = .08$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย มี

การพัฒนาพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองจำแนกตามรายด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความภูมิใจในตนเองสูงขึ้น สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การศึกษาและเปรียบเทียบความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย ตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ พบว่า ในแต่ละช่วงสัปดาห์เด็กมีความมั่นใจในตนเอง โดยเฉลี่ยรวม มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นในช่วงสัปดาห์ที่ 2, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในสัปดาห์ที่ 1 ก่อนทดลองที่เป็นเช่นนี้เพราะ เด็กยังไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยจึงทำให้การเปลี่ยนแปลงในช่วงสัปดาห์ที่ 1 เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนสัปดาห์ที่ 8 ที่เด็กมีความมั่นใจในตนเองสูงขึ้นที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยเป็นการเรียนรู้ที่เด็กได้รับอิสระทางความคิด ความต้องการในการเลือกในสิ่งที่เขาอยากจะทำ การเรียนรู้เต็มไปด้วยบรรยากาศที่สนุกสนานมีความสุข เด็กกระตือรือร้นอยากร่วมกิจกรรม กล้าแสดงออกอย่างเปิดเผย ในการค้นหาคำตอบที่ตนเองสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545) การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย (Children as Resarcher) เป็นการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอน การเรียน การประเมิน และการแนะแนวให้ควบคุมกลมกลืนเป็นกระบวนการเดียวกัน โดยให้ผู้เรียนมีความสำคัญเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ด้วยการให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยวิธีการวิจัย ซึ่งมีความหมาย คือ การใช้ปัญหา ทำให้เกิดปัญหา ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจได้ลงมือศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ความจริงตามความสนใจอยากรู้อยากเห็นและความถนัดของตน ในการเรียนรู้เด็กจะได้สร้างองค์ความรู้พร้อมกับการกล้าที่จะทดลองและค้นพบสิ่งใหม่ๆ ซึ่งมีการวางแผนล่วงหน้าว่าจะศึกษาค้นคว้าอย่างไร มากน้อยเพียงใด จากแหล่งใด วิธีอย่างไร จากนั้นลงมือดำเนินการศึกษาค้นคว้าสังเกตจดจำบันทึกข้อมูล สรุปความรู้ที่ได้จัดทำผลงานความรู้และนำเสนอ รวมทั้งนำความรู้ที่ได้ไปสืบค้นและแสวงหาความรู้ต่อไป นับเป็นการเรียนรู้ที่เป็นอย่างธรรมชาติมีกระบวนการค้นหาคำตอบที่เชื่อถือได้ เกิด

การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน โดยเด็กได้เรียนรู้ค้นพบและแก้ปัญหาตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในสิ่งที่อยากเรียนรู้ด้วยตนเอง จากรูปแบบดังกล่าวจึงช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และมีความมั่นใจในตนเองซึ่งหล่อหลอมเป็นรูปแบบในการดำเนินชีวิตประจำวันพัฒนาบุคคลนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองในด้าน การแสดงออกอย่างเปิดเผย การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภาคภูมิใจในตนเอง (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2545) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้ เลือกหัวข้อที่น่าสนใจในการขั้นนี้ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในหัวข้อเรื่องที่จะเรียน โดยครูเปิดประเด็นเพื่อให้เด็กได้คิด โดยครูได้ ตั้งคำถามว่า “ตอนเช้าๆ ที่เด็กเดินมาโรงเรียน เด็กๆ เจออะไรบ้าง คำตอบของเด็กๆ ก็คือ ต้นไม้ ต้นกล้วย ต้นมะพร้าว ร้านขนม รถเข็นขายขนมตาล ขายข้าวต้มมัด คลอง เป็ด สุนัข ” หลังจากนั้นครูได้จุดใจพุดคุยสนทนาเพื่อให้เด็กได้เลือกเรื่องที่ตนเองอยากจะศึกษาเรียนรู้มากที่สุด ซึ่งใน ขั้นที่ 1 นี้ ด้วยกระบวนการที่เกิดจากการสนทนา ทำให้เด็กแสดงออกทางคำพูดด้วยความมั่นใจ ให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อนบอกความต้องการของตนให้ผู้อื่นรับทราบ ตีใจและมีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จจากสิ่งที่ตนเองได้เลือก

ขั้นที่ 2 ขั้นเด็กค้นคว้าวิจัยหาความรู้ กระบวนการเรียนรู้ ในขั้นนี้เด็กจะช่วยกันกำหนดแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาค้นคว้า โดยมีทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เด็กจะมีความสนใจและกระตือรือร้นอยากร่วมกิจกรรม เช่นการได้ศึกษาจากมุมหนังสือในห้องเรียน เด็กจะเกิดการให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อนและแลกเปลี่ยนพุดคุยสนทนาถึงเนื้อหารูปภาพในหนังสือ รวมถึงการได้ออกไปศึกษานอกสถานที่ เช่น จากเรื่องที่เด็กเลือกเรียนเรื่องขนมไทยเด็กจะเกิดการแสดงออกทางคำพูดด้วยความมั่นใจ ให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อนกระตือรือร้นอยากร่วมกิจกรรม สามารถทำกิจกรรมโดยเป็นผู้นำหรือผู้ตามที่ดี บอกความต้องการของตนให้ผู้อื่นรับทราบได้ เด็กหลายๆคนจะเกิดพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองในขั้นนี้มาก เช่นในการเดิน จูงมือเพื่อนเดินสนทนาพุดคุยกับเพื่อนว่า “เราจะไปหาดูหนังสือขนมไทยต่างๆ

ในห้องสมุด แล้วเราจะเอาไปบอกให้แม่เราทำให้ทานที่บ้าน” ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้พฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี เจริญรัตน์โชติ (2543:19) พบว่า ความมั่นใจในตนเองมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคม บุคคลที่มีความมั่นใจในตนเอง จะประสบความสำเร็จทั้งด้านการเรียน การทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

ขั้นที่ 3 ประเมินผล ในการประเมินครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประเมินกลุ่มตัวอย่างจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กจะมีความกระตือรือร้นในการที่จะศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติกับชิ้นงานที่ตนเองสนใจ และนำเสนอบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับชิ้นงานของตนเองได้ ด้วยลักษณะกระบวนการ ขั้นตอน การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย ทำให้เด็กกล้าแสดงออกทางคำพูดด้วยความมั่นใจ สบตา คู่สนทนาและบุคคลอื่นในขณะที่พูด ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองไม่ทอดถอยแม้มีอุปสรรค

การจัดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย จึงเป็นการเรียนรู้ที่มีกระบวนการค้นหาความรู้ที่เป็นไปอย่างธรรมชาติเกิดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเอง เกิดประสบการณ์และกล้าทดลองทำกิจกรรมใหม่ๆ และช่วยให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในการแสดงออกอย่างเปิดเผย การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และเกิดความภูมิใจในตนเองตามเกณฑ์ความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย

2. การเปลี่ยนแปลงความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ เด็กนักวิจัย แยกเป็นรายด้านได้แก่ การแสดงออกอย่างเปิดเผย การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภูมิใจในตนเอง พบว่า เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์คะแนนรวมทั้งหมด โดยมีการเปลี่ยนแปลงก่อนการทดลอง และช่วงการทดลอง การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย มีระดับคะแนนความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ดังนี้

1) ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย
ในช่วงการทดลองการจัดการเรียนรู้แบบ เด็กนักวิจัย จากการสังเกตความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ในช่วงสัปดาห์ที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 จากข้อสังเกตการทำวิจัยในครั้งนี้ การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยทั้ง 3 ขั้นที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความมั่นใจในตนเองใน ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผยสูงขึ้นนั้น เกิดจากลักษณะรูปแบบของกิจกรรมที่มีกิจกรรมหลัก 3 ขั้นที่สำคัญ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมการแสดงออกทางคำพูดด้วยความมั่นใจ สบตา คู่สนทนาและบุคคลอื่นในขณะที่พูด กล้าทดลองทำกิจกรรมใหม่ๆ กระตือรือร้นอยากร่วมกิจกรรม เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับรูปแบบของกิจกรรมตลอดจนการฝึกฝนให้เด็กแสดงออกอย่างอิสระ ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นไปอย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน เด็กมีความกระตือรือร้นอยากเข้าร่วมกิจกรรม ทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเอง ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย เช่นจากการจัดกิจกรรมหน่วยเรื่อง มะพร้าว เด็กสามารถแสดงออกอย่างเปิดเผยจากการสนทนาแสดงออกทางคำพูดด้วยความมั่นใจในการตั้งคำถามและตอบคำถามจากวิทยากร กล้าทดลองและกล้าตัดสินใจทำกิจกรรมใหม่ กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมมากขึ้น ปฏิบัติกิจกรรมโดยเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองโดยไม่ทอดถอยจากการทำกิจกรรม สานปลาตะเพียนจากใบมะพร้าว ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547: 53) ที่กล่าวว่า การที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้วยการให้อิสระแก่ผู้เรียนในการคิดและการทำกิจกรรม ช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น ดังนั้นการจัดกิจกรรมการสอนที่เหมาะสมจะส่งผลให้เด็กสามารถพัฒนาการได้เต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมจินตนา คุปตสุนทร (2547: 9) พบว่า ความมั่นใจในตนเอง หมายถึงความสามารถในการกล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่ขี้อาย ไม่ประหม่า มีจิตใจมั่นคง มีความภาคภูมิใจในตนเอง มั่นใจในความคิดของตนเอง และพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กล้าตัดสินใจโดยไม่ลังเล ไม่วิตกกังวล กล้าเผชิญต่อความจริง รู้จัก

การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมกับผู้ที่อยู่ใกล้ชิด ได้แก่ พ่อแม่ ครู ผู้เลี้ยงดู ต้องรู้จักแสดงพฤติกรรมในการยอมรับความรู้สึก ความคิดเห็น ให้กำลังใจ ให้คำชมเชย ในทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับเหตุการณ์ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี มีความมั่นใจ ในตนเองและผู้อื่นจนสามารถพัฒนากลายเป็นบุคลิกภาพเฉพาะตน

2) ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ในช่วงการทดลองการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยจากการสังเกตความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ในช่วงสัปดาห์ที่ 2, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในสัปดาห์ที่ 1 จากข้อสังเกตการทำวิจัยในครั้งนี้ การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยทั้ง 3 ชั้น จึงเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างอิสระ มีโอกาสทำงานเป็นกลุ่ม มีโอกาสเป็นผู้นำหรือผู้ตามที่ดี แลกเปลี่ยนคำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อน รู้จักการวางแผน การทำกิจกรรมร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลงของครูได้อย่างถูกต้องและบอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับทราบในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมเด็กมีความสุขสนุกสนาน ร่าเริงกับกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งทำให้คะแนนความมั่นใจในตนเองด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมสูงขึ้น เช่น จากการจัดกิจกรรมหน่วยเรื่อง มะพร้าว เด็กสามารถปรับตัวเข้าสู่สภาพแวดล้อมจากการได้ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ รอบๆ บริเวณโรงเรียน ปฏิบัติตามข้อตกลงของครูได้อย่างถูกต้อง และจากการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มสานปลาตะเพียนจากใบมะพร้าว การทำข้าวต้มมัด การปลูกดอกไม้คุณนายตื่นสาย การเลี้ยงปลาหางนกยูง ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ อารี เกษมรติ (2533: 20) ที่กล่าวว่า ความมั่นใจในตนเองเป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่มีความสำคัญยิ่งในการดำเนินชีวิต การปูพื้นฐานความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นกับเด็กจะช่วยให้เด็กกล้าคิด กล้าทำสิ่งต่างๆ ด้วยความมั่นใจและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมจึงเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะการจัดประสบการณ์

ที่ตั้นนั้น ควรให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง เพื่อเด็กจะได้เรียนรู้ถึงวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสังคม มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของแรดเก (Radke. 1964: 369) พบว่า บุตรจากครอบครัวที่พ่อแม่ยอมรับจะมีลักษณะความมั่นใจในตนเอง เป็นที่ยอมรับของสังคม ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ให้ความร่วมมือกับเพื่อนฝูง ไว้วางใจในตนเองและมีความรับผิดชอบสูง

3) ด้านความภูมิใจในตนเอง ในช่วงการทดลองการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยจากการสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านความภาคภูมิใจในตนเองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ในช่วงสัปดาห์ที่ 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในสัปดาห์ที่ 1 และสัปดาห์ที่ 2 จากข้อสังเกตการทำวิจัยในครั้งนี้ การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยทั้ง 3 ชั้น จึงเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะต่างๆ ทำกิจกรรมด้วยตนเอง เด็กรู้สึกไม่ท้อถอยแม้มีอุปสรรคและกล้าตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ยอมรับผลงานพอใจกับการกระทำของตนเอง ได้รับแรงกระตุ้นจากครูและเพื่อนคอยชี้แนะ เด็กค้นหาคำตอบจากปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน ยิ้มแย้ม หัวเราะขณะทำกิจกรรม รู้สึกดีใจและ มีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จในการกระทำของตนเอง จึงส่งผลให้เด็กมีความภูมิใจในความสำเร็จของตนเองดีขึ้น เช่นจากการนำเสนอผลงานที่ตนเองเลือก เด็กจะรู้สึกดีใจ ภูมิใจและยอมรับผลงานของตนเองเป็นอย่างมาก และมีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จจากการได้รับคำชมเชยจากบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับมาสโลว์ (Maslow. 1954: 80 - 97) ที่กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า ประสบความสำเร็จให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถต้องการได้รับการยกย่องจากผู้อื่น ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองจะทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ดังนั้นการเปิดโอกาสให้เด็กนำเสนอเรื่องราวของตนให้ผู้อื่นได้รับทราบ ทำให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อเรื่องราวของตน และการให้เด็กมีโอกาสปรับความสำเร็จจากการทำกิจกรรม จึงส่งผลต่อความภูมิใจในตนเองในที่สุด

ผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การจัด การเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย ส่งเสริมความมั่นใจ ในตนเอง ของเด็กได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ถ้าเด็กได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมและฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ดังเห็นได้จากผล การวิจัยทดลองช่วงระยะเวลา 8 สัปดาห์ ที่เด็กได้รับการจัด กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้เด็กได้เกิดการเปลี่ยนแปลง ความมั่นใจในตนเองได้ดีขึ้น ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องและสนใจ ความมั่นใจในตนเอง สามารถศึกษาและใช้เป็นแนวทาง ในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้การจัด การเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ จัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับช่วยอายุของเด็ก ได้เป็นอย่างดี

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยส่งผล ต่อเด็กโดยตรงในด้านความสนใจ ความตั้งใจและ ความกระตือรือร้น การแสดงออกทางวาจาอย่างเปิดเผย ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยที่ควรเสริมให้เกิด ในตัวเด็ก ทำให้เด็ก เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก เพราะเด็กเกิดความรู้สึก ว่าตนเองมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เกิดความสนุกสนาน กระตือรือร้นอยากจะทำกิจกรรม

2. การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย เด็กยังไม่คุ้นเคยกับการจัดกิจกรรม เมื่อครูใช้คำถามกระตุ้นให้ เด็กคิด และทำกิจกรรมด้วยวิธีการเสริมแรง ยอมรับใน ความสามารถของเด็กในระยะหลัง เด็กกล้าแสดงออก อย่างมีความมั่นใจ เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่เกิดความเครียด สามารถประสบความสำเร็จได้ง่าย พัฒนากลายเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อเด็กเหล่านั้น เกิดความเชื่อมั่นในตนเองแล้ว เด็กจะกล้าพูด กล้าตอบ กล้าแสดงออก มีอารมณ์ขัน ร่าเริง ยิ้มแย้ม แจ่มใส มีบุคลิกภาพที่เปิดเผย มองโลกในแง่ดี มีความสุขกับการเรียนรู้

3. การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยควรให้อิสระ ในการทำกิจกรรมตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลาและ สารที่ทำการกิจกรรม จึงจะพบว่าพฤติกรรมความมั่นใจใน ตนเองของเด็กปฐมวัยที่แสดงออกมาอย่างเด่นชัดและ เป็นโอกาสที่จะหล่อหลอมให้สภาพแวดล้อมต่างๆ เป็นตัว กระตุ้นให้แสดงออกถึงพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองได้ อย่างชัดเจน

4. การยอมรับฟังความคิดเห็น การไม่จำกัด ความคิดที่เด็กแสดงออก เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย นอกจากจะส่งเสริม ความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยแล้ว ยังส่งเสริม พัฒนาการในด้านอื่นๆ ของเด็กอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูสามารถนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ เด็กนักวิจัยไปใช้จัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยในช่วง กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยในตาราง กิจกรรมประจำวันเนื่องจากกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ แบบเด็กนักวิจัยเป็นวิธีการที่ส่งเสริมความมั่นใจในตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งช่วยพัฒนา พฤติกรรมความมั่นใจในตนเองได้อีกทางหนึ่ง แต่ การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยเป็นการผสมผสานวิธี การของครูและการเรียนรู้ของเด็ก โดยเน้นให้เด็กเป็น ศูนย์กลางของการเรียนรู้ เน้นเด็กเป็นสำคัญด้วยการให้ เด็กเรียนรู้วิธีการวิจัย เน้นให้เด็กเป็นผู้ ลงมือปฏิบัติ ให้อิสระในการคิด โดยครูต้องเป็นผู้คอยสนับสนุนช่วยเหลือ แนะนำ และเตรียมอุปกรณ์ ให้พร้อม

2. เวลาที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมอาจยืดหยุ่น ได้ตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรใช้เวลา นานเกิน 30 นาที เนื่องจากเด็กปฐมวัยมีช่วงความสนใจสั้น

3. ในการส่งเสริมพฤติกรรมความมั่นใจใน ตนเอง ครูต้องให้เด็กได้แสดงความคิดและ การกระทำ อย่างอิสระ ให้เวลาและรับฟังความคิดเห็น ยอมรับ การแสดงออกของเด็ก การให้การยอมรับในความเป็น กันเองของเด็กจากครู จะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้เด็ก เกิดความรู้สึกที่ดีและพอใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น

4. ในการส่งเสริมพฤติกรรมความมั่นใจ ในตนเอง ขณะที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมนั้นครูควรให้ ความช่วยเหลือแนะนำในการทำกิจกรรมของเด็กเมื่อเด็ก ต้องการความช่วยเหลือ ในระดับที่เหมาะสมกับ ความสามารถและความต้องการของเด็ก จะทำให้เด็ก เกิดความกล้าแสดงออกอย่างเปิดเผย ปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อม และความภูมิใจในตนเองมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย เพื่อส่งเสริมความมั่นใจในตนเองด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากความมั่นใจในตนเอง เช่น ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ควรมีการศึกษากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความมั่นใจในตนเองในระยะเวลาเพิ่มขึ้นเพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ควรใช้การเรียนรู้ความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย ไปใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษา เพื่อเป็นการสร้างรากฐานในการเรียนการสอนที่ดีต่อไป
4. ควรมีการติดตามผลการทดลองเพื่อศึกษาถึงความคงอยู่ของความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2537). **คู่มือและสื่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: เอดิสัน เพรส โปรดักส์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). **นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) พ.ศ. 2545-2549**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- หุสดี กุญอินทร์ และคณะ. (2539). “แนวคิดในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยเด็กปฐมวัย,” **การสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับปฐมวัยศึกษา เอกสารการสอนชุดวิชาหน่วยที่ 1 - 7**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2544). **จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วารุณี เจริญรัตนโชติ. (2543). **แนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- ศุภกิจ ศรีสุคนธ์. (2539). **ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้ดนตรีไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (เอกสารอัดสำเนา).
- สมิต อาชวนิจกุล. (2545). **การพัฒนาตนเอง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. (2545). **การวัดและประเมินผลแนวใหม่เด็กปฐมวัย**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมจินตนา คุปตสุนทร. (2547). **การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารี เกษมรัตน์. (2533). **ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปक्तिที่มีความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดอบรมเลี้ยงดูและเข้มงวดกวดขันและแบบรักทะนุถนอม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายสำเนา
- Dugger, J.A. (1969). “A Study of Measurable Personal Factors of Leaders am and University Women,” **Dissertation Abstracts**, 30, 1871 - A.
- Maslow, A.H. (1954). **Motivation and Personality**. New York: Harper.
- Radke, M.J. (1964). **The Relation of Parental Authority to children Behavior and Attitude**. Miniapolis University of Minnesota Press.